

Визначено дати проведення єдиного вступного іспиту (ЄВІ) та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) до магістратури. Реєстрація вступників триватиме 26 квітня — 17 травня. ЄВІ відбудеться 22 червня, а ЄФВВ — протягом 20 червня — 1 липня (*Урядовий портал*)

Школа не має права відбирати у дітей здоров'я

Учитель фізкультури школи № 7 міста Чорноморська Одеської області Сергій Папов є переможцем міського конкурсу «Учитель року-2018». Ще до пандемії із тривогою говорив про необхідність пошуку нових підходів до організації уроків фізкультури, бо життя сучасного учня надто малорухоме.

— До першого класу приходять здебільшого здорові діти, але за роки навчання все змінюється, — каже Сергій Папов. — У кожному класі старшої школи в основній групі з фізкультури дозволено займатися всього кільком учням. В інших уже є відхилення в стані здоров'я — короткозорість, зайва вага, сколіоз, мігрень, прискорене серцебиття. Вони можуть займатися тільки за полегшеною програмою. Стається це тому, що після 6-7 уроків дитина йде на заняття з англійської, з предметів, які знадобляться під час вступу до коледжу чи вузу. А прийшовши додому, 3-4 години витрачає на виконання домашнього завдання. Потім, щоб розслабитися, кілька годин «висить» у телефоні чи в комп'ютері. Виходить, що діти практично не рухаються. Їхній організм від такого способу життя починає швидко зношуватися. Мій багаторічний педагогічний досвід дає змогу із упевненістю стверджувати: уроки фізкультури потрібно виводити за межі шкільного розкладу. Адже ми знаємо, що організм людини краще сприймає фізичні навантаження в другій половині дня. Тому й заняття фізкультурою мають проводитися в школі після обіду, коли це буде для здоров'я дітей набагато корисніше.

— **Перехід на онлайн-навчання всі ці проблеми з недостатньою руховою активністю дітей тільки загострив...**

— Я вважаю, що для школярів перехід на онлайн-навчання — це теж стрес. Дітей зачинили в замкненому просторі вдома. А їм потрібно рухатися, знаходити вихід своєї енергії, спілкуватися в реальному світі, а не у віртуальному. Зараз вони повернулися в класи в Perezбудженому стані. І знадобиться час (не знаю, скільки), щоб збалансувати те, що відбувається, повернути дітей у норму. Без цього повноцінний навчальний процес неможливий.

— **Як ви ставитеся до змін, які передбачається реалізувати в організації уроків фізкультури? До того, що з 2022 року в закладах загальної середньої освіти запровадять нову програму з фізичної культури в 5-х класах, а з 2023 року — в 6-х класах?**

— З великим інтересом, бо колишні підходи, коли з року в рік наші уроки тривали за тим самим планом, уже давно потрібно змінювати.

Так, в 2022-2023 навчальному році починаючи з 5-го класу уроки фізичної культури проходитимуть за новою програмою. Раніше на початку кожного навчального року вчителі вибирали 5-6 модулів, в межах яких вони хотіли навчати школярів.

Тепер модулі учні вибиратимуть разом із учителями. Упродовж навчального року школярі пройдуть 12—14 модулів. А в процесі одного уроку вчитель зможе проводити одночасно три варіативні модулі.

На майбутній навчальний рік програма з фізичної культури пропонує 44 види спорту. Її введення — це крок назустріч дітям і вчителям, пошук компромісу.

Основна мета полягає в тому, щоб школярі вибирали цікавий їм вид спорту й тим самим збільшували свою рухову активність, а також продовжували займатися ним уже поза школою. А це, насамперед, сприятиме зміцненню їхнього здоров'я.

— **Сергію Вікторовичу, а як займатися різними видами спорту в стандартному спортивному залі школи?**

— Школам доведеться планувати спільні уроки для декількох однокласників паралелей. Якщо в залі перебуватимуть, наприклад, два 5-ті класи, разом з ними займатимуться два вчителі. Вони зможуть контролювати ситуацію під час занять різними видами спорту.

— **Велика кількість дітей у спортивному залі — це підвищена небезпека зіткнень і отримання ними травм під час виконання завдання, це борня різних дитячих колективів зі своїми ієрархіями стосунків, суперництво їхніх лідерів у боротьбі за першість. Непросто прийдеться вчителям...**

— Доведеться вибирати ті види варіативних модулів, які будуть цікаві школярам, ну й урахувати рівень матеріально-технічного забезпечення. Поки що не знаю, як це все вийде, але експериментувати потрібно. І вчитися проводити одночасні заняття з декількох видів спорту на одному уроці.

— **Заняття новими видами спорту потребують технічного переозброєння шкільних спортзалів. Потрібні кошти, і чималі. А звідки їх брати у невеликих населених пунктах?**

— Ми нещодавно були на семінарі «Cool Games» у с. Маяки. Дуже сподобалося те, що в невеликих селах будуються спортивні комплекси, а також упорядкували шкільні спортивні зали. У Чорноморську створено робочу групу під керівництвом депутата міської ради Олександра Тонкошкура. До неї ввійшли як представники різних видів спорту, так і представник від учителів фізичної культури. Ми зустрічалися з міським головою Чорноморська Василем Гуляєвим і обговорювали з ним питання розвитку фізичної культури та спорту в нашій громаді. Всі розуміють, що для максимальної реалізації своїх здібностей людина має бути, передовсім, здоровою. Основи здоров'я зобов'язана закладати школа. Сподіваємося, що в міському бюджеті Чорноморська на наступний рік будуть закладені кошти на придбання інвентарю для занять новими видами спорту, на проведення ремонтних робіт у шкільних спортивних залах. І ми зробимо перший, дуже важливий крок на шляху побудови нової української школи. В якій здоров'я дітей і мотивація для занять спортом будуть одними з головних складових освітнього процесу.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

На знімку: Сергій Папов проводить урок.

Фото надано автором.

Тест на адаптацію до змін

ЗНО-2022

В Україні триває реєстрація на пробне ЗНО, а тим часом школярі готуються до справжнього. На Херсонщині у зовнішньому незалежному оцінюванні 2022 року, як очікується, братимуть участь майже дванадцять тисяч випускників шкіл краю.

Очікують і майже сто юнаків і дівчат з окупованого Криму. За бажання вони можуть потрапити до українських вишів без ЗНО за квотою, через вступні іспити та за сприяння освітнього центру «Крим — Україна».

Головним викликом для організаторів зовнішнього оцінювання залишається епідемія коронавірусу. «Два роки проводимо зовнішнє незалежне оцінювання знань в умовах пандемії. За цей час, звісно, напружували певний алгоритм і технології створення умов для учасників. Але ж не знаємо, який сюрприз підкине ковід за кілька місяців, які сертифікати знадобляться учасникам, і як їх допускати до тестування. Тому тривожимося», — щиро зізнається Максим Кирпенко, директор регіонального Центру оцінювання якості освіти.

Математику складатимуть і фізику, і лірики

А от сьогоднішні школярів тривожить обов'язкове ЗНО з математики (точніше, ДПА у формі ЗНО), яке складатимуть усі, незалежно від планів на здобуття майбутньої професії у виші. Цьогоріч тестування з цього

предмета мають пройти і фізики, і лірики.

Торік ЗНО з математики виявився «провальним» для багатьох учасників та учасниць на Херсонщині: кожен четвертий з них порогового балу не подолав. Тож майбутні випускники, а надто ті з тих, хто раніше не приділяв належної уваги вивченню математики, обурюються: нащо їм тестування з цього предмета? Мовляв, усі ці квадратні корені та дробу у житті не припадуться, а рахувати в умі вони й так уміють. Натомість їхні серйозні та налаштовані на здобуття вищої освіти однолітки, підтримувані батьками, наполягають: математика потрібна не тільки для того, аби гроші рахувати. Адже у майбутньому вона обов'язково припадуться незалежно від того, станеш ти гуманітарієм чи фахівцем з точних наук.

Учениця 11-Г класу школи № 30 Херсона Софія Лазарева солідарна зі своєю мамою Юлією. «Зараз я працюю бухгалтером, але за освітою — викладач математики, — розповідає Юлія Лазарева. — Я переконана: обов'язкове тестування з цього предмета таки потрібне, бо воно стимулюватиме його опанування. А вивчати необхідно, оскільки саме математика розвиває логічне

мислення, вчить розраховувати різні варіанти розв'язання складних життєвих ситуацій. Таке вміння знадобиться кожному випускнику, незалежно від того, яку спеціальність він обере». Після закінчення школи я планує вступати на юридичний факультет вишу. Там математика не викладають — законодавство опанувати треба. Але я все одно вважаю, що і тестування, і сертифікат з математики за його результатами зайвими аж ніяк не будуть. Адже математика вчить нас відповідальності, умінню точно зважувати переваги й недоліки в усьому, знаходити найефективніші варіанти розв'язання різних проблем. Воно припадає абсолютно в усьому — і в побуті, і в роботі чи в бізнесі», — в унісон з мамою переконує одинадцятикласниця Софія Лазарева.

Ми змінюємося — змінюється й ЗНО

Утім, дещо підкоригувати в процесі організації ЗНО на 2022 рік таки було б варто, кажуть херсонські педагоги. І йдеться — не про математику. Свою ініціативу висуває, зокрема, викладач англійської мови гімназії № 3 Херсона, фіналіст минулорічного національного конкурсу «Global teacher prize Ukraine» Оксана Єрохіна.

— Тестування адаптується під вимоги освітнього процесу. Природно, що його умови змінюються також. Обов'язкове тестування з ма-

тематики — виклик, але таким самим викликом раніше стало впровадження аудіювання на ЗНО з іноземної мови. Та я вважаю, що треба йти далі: випускники шкіл мають не тільки вміти слухати, читати й писати іноземною, а й правильно говорити нею. Тому наступним кроком мало б бути впровадження на тестуванні з цього предмета й контрольних вправ з говоріння, — наполягає учитель-методист Оксана Єрохіна.

Загартовані «дистанційкою»

А от дистанційне навчання на результатах ЗНО не позначиться, гадають херсонські школярі та їхні родини. Навпаки: учні, орієнтовані на сертифікат із високими балами, вважають, що «дистанційка» вчить відповідальності, і дає можливість «засісти» саме за ті навчальні дисципліни, з яких проходиться тестування. Хоча без «живого» спілкування з учителем в класі все одно непросто. Відтак, у Херсоні за період коронавірусної епідемії з-поміж старшокласників відчутно зріс не тільки попит на «очні» послуги репетитора, а й їх ціна. Одне заняття подорожало як мінімум на п'ятдесят гривень, або на чверть. Та батьки грошей не шкодують, розуміючи, що сьогоднішні інвестиції у майбутнє сина чи доньки забезпечать успіх у кар'єрі та гідне життя завтра.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Йой як треба вчити мову!

На Буковині апробують мобільний застосунок «Йой», створений за фінансової підтримки ЄС та МЗС Фінляндії. Він допоможе учням румунського та угорського походження краще опанувати українську.

«Мета проекту — популяризувати вивчення державної української мови», — зазначають розробники. Програму створили насамперед для національних громад Буковини та Закарпаття. Розробники проводили опитування дітей та батьків і врахували отримані поради. Застосунок розрахований на учнів початкової школи. Його можна завантажити безплатно.

Сергій СУЛИМА.

Відсутні збалансовані підходи до підготовки аспірантів

В Україні відсутня послідовна державна політика щодо фінансування підготовки аспірантів. Про це йшлося під час презентації аналітичного звіту «Здобутки і виклики експерименту з присудження наукового ступеня доктора філософії», підготовленого центром «ОсвітАналітика» Київського університету імені Бориса Грінченка у партнерстві з Радою молодих вчених при МОН.

За словами одного із авторів звіту — Євгена Ніколаєва, підходи до фінансування аспірантури не збалансовані, у різних вишах та наукових установах видатки на підготовку одного аспіранта (за державним замовленням) дуже відрізняються. Під час презентації оприлюднили середні видатки на підготовку одного аспіранта з відривом від виробництва, визначені у паспортах окремих бюджетних програм на 2021 рік (без урахування виплати академічної стипендії). «МОЗ та Національна академія медичних наук декларують, що за окремими бюджетними програмами готують аспірантів, витрачаючи на них нуль гривень на рік, — зазначає Євген Ніколаєв. — Водночас є бюджетна програма, де один аспірант фінансується в обсязі 285 тис. грн на рік (йдеться про Національну академію державного управління при Президенті України. — Авт.)». На підготовку одного аспіранта в КНУ ім. Тараса Шевченка витрачають в середньому 75,7 тис. грн, в структурі НАН України — 22,2 тис. грн на рік.

Анна СМІЛЯНСЬКА.